

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Затверджено

на засіданні кафедри економіки підприємства
економічного факультету Львівського
національного університету імені Івана
Франка (протокол № 1 від 1 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри

_____ проф. Світлана УРБА

СИЛАБУС з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ»,
що викладається в межах ОПП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Львів 2023 р.

Назва курсу	СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ
Адреса викладання курсу	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки підприємства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Викладач (-і)	КОСОВИЧ Богданна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства економічного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта: bohdalena.kosovych@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/kosovych-bohdanna-ivanivna тел. (0382) 2394025
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться (за попередньою домовленістю) в день проведення лекцій та практичних занять. (адреса економічного факультету: 79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, ауд. 117). Також можливі он-лайн консультації через ZOOM або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	http://econom.lnu.edu.ua/academics/master/curriculum-entrepreneurship
Інформація про курс	Дисципліна «Соціальна відповідальність бізнесу» є вибірковою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", яка викладається в восьмому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитною Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальний курс «Соціальна відповідальність бізнесу» розроблено з метою надання студентам необхідних знання для отримання загальних і фахових компетенцій з соціальної відповідальності бізнесу. Особлива увага при вивченні курсу «Соціальна відповідальність бізнесу» приділяється пізнанню концепцій, моделей, рівнів соціальної відповідальності бізнесу та її ролі в управлінні підприємством.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» є формування у студентів базових знань теорії та практики питань соціальної відповідальності бізнесу, набуття відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки не лише у сфері бізнесу, а й сучасному суспільстві. Основними завданнями вивчення дисципліни є: - засвоєння основних положень щодо соціальної відповідальності бізнесу; - вивчення основних теоретичних основ соціальної відповідальності бізнесу; - оволодіння теоретико-практичним інструментарієм соціальної відповідальності бізнесу; - опрацювання основних концептуальних понять, теорії та парадигми, якими оперує соціальна відповідальність бізнесу; - вивчення інструментарію виявлення й врахування соціальної відповідальності бізнесу; - оволодіння навичками самостійно здійснювати аналіз потреб у соціальній відповідальності бізнесу; - набуття практичних навичок для формування соціально-відповідальної поведінки бізнесу.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Базова література:

1. Белявська К.С. Соціальна відповідальність бізнесу: еволюція поглядів на проблему // Вісник Хмельницького нац. ун-ту. 2011. №1. С.228-234.
2. Гоголя О.П., Кудінова І.П. Соціальна відповідальність бізнесу. К. : Вид-во Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2008. 79 с.
3. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000). URL: <http://www.globalcompact.org.ua>.
4. Гришук В.К. Соціальна відповідальність: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 152 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Hryshuk_Viktor/Sotsialna_vidpovidalnist.pdf
5. Діагностика стану та перспективи розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки): монографія / О.Ф. Новікова, М.С. Дейч, О.В. Панькова та ін.; НАН України, Ін-т економіки промисловості. Донецьк, 2013. 296 с.
6. Євтушенко В. Оцінка КСВ: методи, об'єкти, показники // Вісник НТУ «ХП». 2013. № 46. С. 53–63.
7. Kosovych V., Kosovych B., Rym O. Investment of social entrepreneurship in Ukraine: current issues of legal regulation. *Financial and credit activity: problems of theory and practice. Collection of scientific works*. University of Banking of National Bank of Ukraine. Kyiv. Vol. 2 № 37. 2021. С. 467-475. (Web of Science. Збірник наукових праць внесений до групи А переліку фахових видань України).
8. Корпоративна соціальна відповідальність : підручник / О. Денис, О. Дубовик, А.Я. Кузнєцова, Є.Е. Матвеев, О. М. Петрое, Т.С. Смовженко, І.З. Сторонянська, С. В. Шульц; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А.Я. Кузнєцової. Друге вид., доповн. К. : УБС НБУ, 2010. 384 с.
9. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : підручник / Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саєнсує М.А., Місько Г.А., Зінченко А.Г.; за наук. ред. Редькіна О.С., К. : ТОВ «Фарбованийлист», 2011. 480с.
10. Котлер Ф., Ненсі Л. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. К.: Стандарт, 2005. 302 с.
11. Корнеєва Т.І. Соціальна корпоративна відповідальність як невід'ємна складова управлінської звітності підприємства // Вчені записки. 2011. Том 1, № 26. С. 46-50.
12. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». Київ : Видавництво «Енергія», 2012. URL: [lpw.org.ua > files > content > CSRGuide_print12.05.08.pdf](http://lpw.org.ua/files/content/CSRGuide_print12.05.08.pdf).
13. Михасюк І., Косович Б., Лукашенко Т. Регулювання розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах економічної нестабільності: монографічний навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2020. 303 с.
14. Петрое О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: Монографія. К.: Центр учбової літератури, 2008.152 с.
15. Посібник із КСВ. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності / Кол. автор.: Лазоренко О., Колишко Р., та ін. К. : Вид-во «Енергія», 2008. 96 с.
16. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О.А. Грїшнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К. : КНЕУ, 2012. 501 с.

17. Сасенко Ю. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. К., 2005. 30 с.
18. Сімченко Н.О. Соціально орієнтовані системи управління підприємствами: монографія. К. : ТОВ «ДКС – Центр», 2010. 340 с.
19. Як буде відбудовуватись Україна? Від знання про ризики – до сталого відновлення. URL: <https://r2p.org.ua>.
20. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.djia.gov.ua/>.

Допоміжна література:

1. Михасюк І., Сухай О., Гукалюк А., Косович Б. Зовнішня торгівля і біржова діяльність: глобалізаційний аспект. (монографічний навчальний посібник). Львів : Ліга-Прес, 2016. 298 с.
2. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Проблеми конкурентоспроможності українського підприємництва і торгівлі в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія економічна. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. Випуск 56. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2019.56.0.3028>. С. 308-314.
3. Mykhasiuk I., Kosovych B. Innovative activity and security of Ukraine in conditions of war. Kksiazce : Współczesne organizacje. Zarządzanie-Innowacje-Rozwój. Prace Naukowo-Dydaktyczne. KUZ KROSNO. 2020. 15 s.
4. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності України в умовах макроекономічної нестабільності. Вісник Львівського університету. Серія економічна. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. Випуск 60. С. 29-40. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6003>
5. Михасюк І. Р., Косович Б. І. Внутрішні і зовнішні ризики для України: причини та шляхи подолання. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 4-9. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.9.4](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.9.4)
6. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>.
2. Бізнес для соціальної відповідальності (Business for Social Responsibility). URL: <http://www.bsr.org>.
3. Бізнес і Права людини (Business and Human Rights): URL: <http://www.business-humanrights.org>.
4. Глобальний стандарт КСВ створений для потреб організацій всіх типів та розмірів (The Good Corporation is a global standard of corporate social responsibility designed to address the needs of all types and sizes of organisation. The Good Corporation). URL: <http://www.goodcorporation.com>.
5. Глобальні принципи Селлівана з соціальної відповідальності. URL: <http://www.globalsullivanprinciples.org>.
6. Європейська асоціація етики. URL: <http://www.eben-net.org>.
7. Європейська ініціатива для Етичного виробництва і споживання. URL: <http://www.iepse.org>.
8. Європейська корпоративна відповідальність. URL: <http://www.cseurope.org>.
9. Європейська мережа бізнес-етики. URL: <http://www.eben.org>.
10. Ініціатива Глобальної звітності. URL: <http://www.globalreporting.org>.
11. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні. URL: <http://www.pfi.org.ua/index.php>.

	<p>12. Міжнародна прозорість. URL: http://www.transparency.de.</p> <p>13. Міжнародна соціальна підзвітність. URL: http://www.sa-intl.org.</p> <p>14. Соціально відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. URL: http://www.un.org.ua/files/Concept_Paper.pdf</p> <p>15. Стандарт ISO 26000. URL: http://www.iso.org.</p> <p>16. Газета «Урядовий кур'єр». URL: www.ukurier.gov.ua</p> <p>17. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua</p> <p>18. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: http://icps.com.ua/</p> <p>19. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua</p> <p>20. Світова організація торгівлі. URL: www.wto.org</p> <p>21. Вісник Львівського університету. Серія економічна. URL: https://econom.lnu.edu.ua/.</p> <p>22. Центр Розвиток корпоративної соціальної відповідальності http://csr-ua.info/csr-ukraine/.</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	<p>90 годин.</p> <p>Для денної форми навчання: 32 години аудиторних занять: з них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять та 58 години самостійної роботи.</p> <p>Для заочної форми навчання: 14 години аудиторних занять: з них 8 години лекцій, 6 годин практичних занять та 76 години самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності; - загальні поняття та підходи до формування принципів соціальної відповідальності бізнесу; - концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності бізнесу; - особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів соціального розвитку; - особливості соціальної відповідальності бізнесу у різних типах корпоративної культури; - нормативно-правові та етичні засади розвитку соціальної відповідальності бізнесу у світовій практиці та в Україні; - критерії, показники та методики оцінювання соціальної відповідальності бізнесу; - особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях; - місце соціальної відповідальності бізнесу в управлінні підприємством; - сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців; - сутність, складові та пріоритети розвитку соціально-відповідальної політики управління персоналом; - екологічні аспекти соціальної відповідальності бізнесу та їх нормативно-правове регулювання у соціальному партнерстві. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати на практиці елементи соціальної відповідальності; - збирати, аналізувати інформацію з соціальної відповідальності для прийняття рішень і формування пропозицій до стратегії розвитку бізнесу; - здійснювати моніторинг соціальної відповідальності бізнесу; - оцінювати ефективність соціальної відповідальності бізнесу;

	<ul style="list-style-type: none"> - формувати ефективні стратегії взаємодії роботодавців з персоналом та усіма зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) на засадах соціальної відповідальності та партнерства; - розробляти етичні кодекси бізнесу, фахівців різних професій; - опрацьовувати різноманітні джерела інформації щодо соціальної відповідальності бізнесу, формувати власну точку зору, робити висновки та приймати виважені рішення. <p>У результаті вивчення дисципліни студент набуває: Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності. ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети. ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p>
Ключові слова	Соціальна відповідальність, бізнес, соціальне підприємство, екологічна відповідальність, сталий розвиток, управління соціальною відповідальністю, міжнародні стандарти, добросовісна конкуренція, соціальне партнерство, соціальне підприємництво.
Формат курсу	очний, заочний
Теми	<p>Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем навчальної дисципліни.</p> <p>Тема 1. Суть та значення соціальної відповідальності. Тема 2. Теоретичні основи соціальної відповідальності бізнесу. Тема 3. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу в ринковому середовищі. Тема 5. Соціальна відповідальність суб'єктів суспільного розвитку. Тема 6. Управління соціальною відповідальністю бізнесу. Тема 7. Соціальне підприємництво як стратегія соціально-відповідального бізнесу. Тема 8. Екологічний напрям соціальної відповідальності.</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік в кінці семестру оформляється за підсумками навчання. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів є важливим структурним компонентом навчального процесу. Підсумкове оцінювання знань здобувачів здійснюється за поточним та проміжним контролем знань протягом семестру. З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь здобувача з навчальної дисципліни використовуються такі засоби оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для поточного контролю – усне опитування, представлення наукової роботи, дискусійне розгляд публікацій (статей, ситуацій) за напрямком навчальної дисципліни; - для проміжного контролю – проведення модульного контролю, що

	включають тестування, теоретичні питання.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як основи бізнесу, стратегія бізнесу, контролінг у бізнесі, формування і використання капіталу, планування і контроль у бізнесі, макроекономіка.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» є: - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, презентація, ілюстрації, спостереження, аналітика); - метод практично-орієнтованого засвоєння курсу з допомогою обговорення матеріалів публікацій, ситуацій складних дискусійних питань і проблем з метою набування умінь і практичних навичок (практична робота, вправи), дискусії; - метод модульного контролю з допомогою періодичного складання модулів за тематикою лекційних та практичних занять; - метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді написання наукових робіт, тез, есе на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації (в т. ч. нормативно-правових документів), Інтернет-ресурсів з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота); - інтерактивні методи (демонстраційні вправи, ситуаційні вправи, мозковий штурм, дискусії, діалогова форма набуття знань, обговорення складних дискусійних питань і проблем, аналіз і діагностика ситуації тощо) на лекційних, практичних та консультаційних заняттях. Під час навчання застосовуватимуться лекції, презентація, комплексні модулі та завдання, електронні матеріали з навчального курсу, спільні розробки, практично-орієнтоване навчання, інтерактивні методи (демонстраційні вправи, ситуаційні вправи, мозковий штурм, дискусії, діалогова форма набуття знань, обговорення складних дискусійних питань і проблем, аналіз, діагностика та обґрунтування ситуації, дискусія тощо) написання наукових робіт, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Для вивчення навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» потрібно дошка, крейда, мультимедійний пристрій, комп'ютер, Інтернет, доступ до платформ Microsoft Teams, Zoom, Telegram, електронна пошта. Роздатковий матеріал, навчальні посібники, монографії, наукові публікації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь здобувача з навчальної дисципліни використовуються такі засоби оцінювання: - для поточного контролю – усне опитування, виступи з конкретного питання, представлення наукової роботи, групове обговорення публікацій (статей, ситуацій) за напрямком навчальної дисципліни; - для проміжного контролю – проведення модульного контролю, що включають тестування, теоретичні питання. Залік в кінці семестру оформляється за підсумками навчання. Об'єктами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» є: 1) систематичність та активність роботи на практичних заняттях; 2) виконання модульних (контрольних) завдань; 3) підготовка і захист індивідуального завдання. При оцінці систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях враховується: - рівень знань, продемонстрований у відповідях на практичних заняттях;

- активність при обговоренні дискусійних питань;
- результати виконання практичних робіт, завдань поточного контролю тощо.

При оцінці виконання модульних (контрольних) завдань враховується загальний рівень теоретичних знань та практичні навички, набуті студентами під час опанування відповідного змістовного модуля.

Контроль знань і умінь студентів з навчальної дисципліни “Соціальна відповідальність бізнесу” здійснюється згідно з модульною системою організації навчального процесу. Підсумкове оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів із навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та проміжного контролю за 100-бальною шкалою (залік).

Поточний та проміжний контроль за вивченням студентами дисципліни здійснюється викладачами, що забезпечують даний курс у відповідності з видами занять: при проведенні практичних занять шляхом оцінки результатів підготовки здобувача до практичного заняття, оцінки рівня засвоєння студентами знань, самостійної роботи. В результаті роботи на практичних заняттях студенти можуть отримати 0-100 балів.

Проміжний контроль здійснюється у формі модулів. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модульне (контрольне) опитування – 2-а модулі по 20 балів: 40 % семестрової оцінки; 60 % семестрової оцінки (максимальна кількість балів - 60 балів): виступ на практичному занятті – 5 балів, участь в обговоренні питання, в дискусії, суттєве доповнення (залежно від змісту та наповнення) до 3-х балів; підготувати тези чи есе і текст фіксованого виступу на задану тему (5 хв.) за умови дотриманням всіх вимог 10 балів; 10 балів - наукова робота «Соціальна відповідальність бізнесу в умовах воєнного стану». Виконання індивідуальних практичних завдань (20 балів). Індивідуальне завдання студенти готують у формі наукового проєкту та презентації.

Засоби поточного контролю:

Засоби контролю	Кількість балів
Поточне опитування на практичних заняттях	40
Індивідуальне завдання	20
Змістовий модуль 1	40
Змістовий модуль 2	

У процесі оцінювання систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях враховується: рівень знань продемонстрований у відповідях на заняттях; активність при обговоренні дискусійних питань; результати виконання практичних робіт, завдань поточного контролю тощо.

Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Порядок вивчення та оцінювання дисципліни доводиться до відома студентів протягом семестру. Успішність навчання студентів оцінюється за шкалою: “зараховано” / “не зараховано з можливістю повторного складання”.

Оцінку “зараховано” заслуговує студент, який виявив знання навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності. Для отримання оцінки “зараховано” студент повинен під час семестру набрати 51 чи більше балів зі 100 можливих.

Оцінка “не зараховано з можливістю повторного складання” виставляється студентові, який недостатньо повно вивчив основний теоретичний матеріал, виявив значні прогалини в знаннях основного матеріалу, допускає грубі помилки у відповідях, не набув необхідних вмінь та знань,

передбачених програмою дисципліни. Оцінка “не зараховано з можливістю повторного складання” виставляється студентові, якщо він під час семестру набрав менше, ніж 51 бал із 100 можливих.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Письмові роботи: Студенти виконують індивідуальне письмове завдання (наукову роботу, тези).

Академічна доброчесність: усі види робіт студенти мають виконувати самостійно і доброчесно. Роботи студентів мають бути їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування, незалежно від ступеня плагіату чи обману.

Відвідування занять є важливою умовою успішного навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти повинні відвідувати лекції та практичні заняття, а також зобов'язані дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених дисципліною.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються всі бали набрані під час семестру (тематичного контролю на практичному занятті, модуль, виконання індивідуальних наукових завдань і підготовка тез чи есе на задану тематику). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Питання для поточного та підсумкового контролю

Перелік питань для поточного та підсумкового контролю

1. Поняття соціальна відповідальність, види соціальної відповідальності.
2. Сутність поняття соціальна відповідальність бізнесу.
3. Властивості та характеристика соціальної відповідальності бізнесу.

	<p>4. Підстави соціальної відповідальності.</p> <p>5. Рівні (стадії) соціальної відповідальності.</p> <p>6. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства.</p> <p>7. Нормативна та фактична підстави соціальної відповідальності.</p> <p>8. Складові та функції соціальної відповідальності.</p> <p>9. Суб'єкти, об'єкти та ознаки соціальної відповідальності.</p> <p>10. Принципи соціальної відповідальності.</p> <p>11. Моделі соціальної відповідальності.</p> <p>12. Соціальна політика держави.</p> <p>13. Основні моделі соціальної політики держави.</p> <p>14. Соціальна справедливість.</p> <p>15. Погляди на соціальну справедливість.</p> <p>16. Соціальна відповідальність як конкурентна перевага сучасного бізнесу.</p> <p>17. Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>18. Поняття сталого розвитку.</p> <p>19. Проблеми глобальної соціальної відповідальності.</p> <p>20. Стратегічні цілі реалізації соціальної відповідальності бізнесу згідно з ISO 26000.</p> <p>21. Особливості реалізації принципів соціальної відповідальності бізнесу в Україні.</p> <p>22. Стратегічні пріоритети розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.</p> <p>23. Права людини і трудові практики як предмет соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>24. Міжнародні стандарти прав людини.</p> <p>25. Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці.</p> <p>26. Врегулювання соціально-трудова конфліктів у системі соціального партнерства.</p> <p>27. Соціальна відповідальність бізнесу у відносинах зі споживачами.</p> <p>28. Принципи добросовісної конкуренції.</p> <p>29. Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління.</p> <p>30. Сутність, зміст та призначення управління соціальною відповідальністю бізнесу.</p> <p>31. Управління соціальною відповідальністю бізнесу.</p> <p>32. Сфери соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>33. Форми соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>34. Основні методи реалізації соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>35. Соціальне підприємництво: сутність, роль та значення.</p> <p>36. Історія соціального підприємництва в Україні.</p> <p>37. Характерні ознаки соціального підприємництва.</p> <p>38. Сутність, зміст та значення екологічного напрямку соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>39. Процес розвитку екологічної відповідальності бізнесу.</p> <p>40. Функції та рівні екологічної відповідальності бізнесу.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу».

Схема навчальної дисципліни «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ».

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Матеріали	Література.* ** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін
--------------------	--------------------------	-----------------------------	-----------	--	---------------	--------

		*лекція, самостійна, дискусія, групова робота)				ВИКОН АННЯ
Перший тиждень (4 акад. год)	Тема 1. Суть та значення соціальної відповідальності - <i>Дефініція соціальної відповідальності.</i> - <i>Види та підстави соціальної відповідальності.</i> - <i>Рівні (стадії) соціальної відповідальності.</i> - <i>Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства.</i> - <i>Нормативна та фактична підстави соціальної відповідальності.</i>	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, практична робота (2 акад. год.) дискусія, групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 2; 4; 7; 8; 9; 11; 12; 14; 15; 16; 17; 18; 19] Д. л. [2; 3; 4; 5; 6] І. р. [2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 14; 15; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 8 год. Індивідуальне завдання	Тиждень
Другий тиждень (4 акад. год)	Тема 2. Теоретичні основи соціальної відповідальності бізнесу - <i>Сутність категорії «соціальна відповідальність бізнесу».</i> - <i>Історичний процес розвитку соціальної відповідальності бізнесу. - Складові та функції соціальної відповідальності.</i> - <i>Суб'єкти, об'єкти та ознаки соціальної відповідальності.</i> - <i>Принципи соціальної відповідальності.</i> - <i>Моделі соціальної відповідальності.</i>	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.) групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [3; 4; 5; 7; 8; 10; 11; 12; 15; 17; 18; 19] Д. л. [2; 5; 6] І. р. [2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Тиждень
Третій тиждень (4 акад. год)	Тема 3. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу - <i>Соціальна політика держави.</i> - <i>Основні моделі соціальної політики держави.</i> - <i>Глобалізаційний підхід щодо реалізації соціальної політики держави.</i> - <i>Соціальна справедливість.</i> - <i>Умови справедливості розподілу суспільних благ.</i> - <i>Погляди на соціальну справедливість.</i>	Лекція (4 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (2 акад. год.) групова робота, мозковий штурм	Презентація, навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 2; 5; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15; 16; 17; 18; 19] Д. л. [3; 4; 6] І. р. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Тиждень

Четвертий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу в ринковому середовищі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Соціальна відповідальність як конкурентна перевага сучасного бізнесу. - Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. - Поняття сталого розвитку. - Стратегічні цілі реалізації соціальної відповідальності бізнесу згідно з ISO 26000. - Особливості реалізації принципів соціальної відповідальності бізнесу в Україні. - Стратегічні пріоритети розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. 	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, практична робота (1 акад. год.)	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 2; 4; 5; 6; 10; 11; 12; 14; 16; 17; 18; 19; 20] Д. л. [2; 4; 6] І. р. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 8 год. Індивідуальне завдання	Тиждень
П'ятий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 5. Соціальна відповідальність суб'єктів суспільного розвитку.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. - Права людини і трудові практики як предмет соціальної відповідальності бізнесу. - Міжнародні стандарти прав людини. - Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. - Врегулювання соціально-трудових конфліктів у системі соціального партнерства. - Соціальна відповідальність бізнесу у відносинах зі споживачами. - Принципи добросовісної конкуренції. - Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління. 	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота, мозковий штурм	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 2; 5; 6; 10; 11; 12; 14; 16; 17; 18; 19; 20] Д. л. [1; 2; 3] І. р. [2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Тиждень
Шостий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 6. Управління соціальною відповідальністю бізнесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Впровадження соціальної відповідальності бізнесу в практику. - Основні підходи до соціальної відповідальності бізнесу. - Сфери соціальної відповідальності бізнесу. 	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота,	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 5; 6; 10; 11; 12; 14; 16; 17; 18; 19; 20] Д. л. [1; 2; 3; 4; 6]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год.	Тиждень

	<p>- <i>Форми соціальної відповідальності бізнесу.</i></p> <p>- <i>Основні методи реалізації соціальної відповідальності бізнесу.</i></p>	мозковий штурм		І. р. [2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]	Індивідуальне завдання	
Сьомий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 7. Соціальне підприємництво як стратегія соціально-відповідального бізнесу.</p> <p>- <i>Соціальне підприємництво: сутність, роль та значення.</i></p> <p>- <i>Історія соціального підприємництва в Україні.</i></p> <p>- <i>Характерні ознаки соціального підприємництва. Види і форми соціального підприємництва.</i></p> <p>- <i>Принципи функціонування соціального підприємництва у ринковій економіці.</i></p> <p>- <i>Соціально відповідальні відносини підприємництва з територіальними громадами.</i></p>	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 5; 6; 10; 11; 12; 13; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21] Д. л. [4; 5; 6] І. р. [3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 16]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Тиждень.
Восьмий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 8. Екологічний напрям соціальної відповідальності.</p> <p>- <i>Сутність, зміст та значення екологічного напрямку соціальної відповідальності бізнесу.</i></p> <p>- <i>Процес розвитку екологічної відповідальності бізнесу.</i></p> <p>- <i>Функції та рівні екологічної відповідальності бізнесу.</i></p> <p>- <i>Екологічний менеджмент як інструмент реалізації соціальної відповідальності.</i></p>	Лекція (4 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.) групова робота, мозковий штурм.	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни Б. л. [1; 2; 3; 5; 6; 10; 12; 17; 18; 19; 20; 21] Д. л. [2; 4] І. р. [3; 5; 6; 8; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 18]	Опрацювати рекомендації літератури, підготуватись до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Тиждень
32 год		(32 год 16 год лекцій + 16 год практична робота)			58 год самостійна робота	Залік